

Սկիզբը էջ 1

Նույն, դասվիրասունների վերաբերյալ հարցին Աժ առաջին փոխնախագահ Արա Ասիականը սկզբ հետեւյալ դասատվանը. «Հասցեատերեր որոնելը ավելի բարդ խնդիր է անուրեւ: Ես ավելի շատ կարծախախտ իմ գործունեությունը, քան ինչու գործադիր իշխանությունը որեւէ ձեռնարկ անելու չի ցանկանում: Փաստորեն, մահափորձ է կատարվել երկու քաղաքացի կառուցողների դեկավորների նկատմամբ, որոնք աղյուսակում են հանրապետության հասարակական կարգը եւ հանրապետության նախագահի անվտանգությունը: Եվ այս անվտանգ անարժեքությունը վստահավոր է: Կառավարությունը, փաստորեն, մասնավոր է անգործության եւ նա ղեկավար է որոշումներ ընդունելու իր համար: Ընդհանրապես հանրապետության ստանդարտության եւ ֆաղափական ուժերի

նր հայտարարություն է արել, աղա առաջին հերթին հարց է առաջադրում, քե դրանք դասատվանք զուգահեռություններ էին, քե միմյանց հետ կապված գործողություններ: Հասմիկ Պետրոսյանը չգիտեմ, քե ՆԳ եւ ԱԱ նախարարությունն արդյո՞ք դասատվանքում է որեւէ հայտարարություն անել, սակայն ասաց հետեւյալը. «Պարզ է, որ ինչ-որ ուժերի ձեռնարկ էր նման իրավիճակ ստեղծելը եւ, հավանաբար, հենց այն ուժերին, ովքեր կփորձեն օգտվել այդ վիճակից»: Կառավարության մասին ծառայության դեկավորը չցանկացավ հասկանալ, քե հասկանալու որ ուժերին էր ձեռնարկ նման իրավիճակը:

Երեկ երեկոյան, հայտնի դարձավ, որ հունվարի 21-ի ՀՀ վարչության երեկոյան նիստը տեղ է երկու ժամից ավելի: Ներկա էին նաեւ «Հանրապետություն» խմբակցության կուսակցությունների դեկավորները, դասատվանքներ, արգելափակարար Ալեխանը Արզումանյանը, Աժ նախագահ

- արձանագրելով այն ճշմարտությունը, որ ստեղծագրական անձնավազ դիրք ինքնին հարթանակ չի աղյուսակում,

- ինչպես եւ հայրենասիրական ծառայությունները անձնապես դիվանագիտություն չէ,

- վերահաստատելով այն սկզբունքը, որ Հայաստանը չի ստորագրի դաշմանագիր, որի տակ չի լինի Արցախի ստորագրությունը,

- ստատված չիամարելով ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի Երանակներում բանակցություններում առավել Եստիկան լուծում գտնելու հնարավորությունը,

- ֆաղափական, սնտեսական Երգավական առումով խիստ վստահավոր համարելով բանակցային Երգանակներից դուրս գալը,

- սոցիալական դաշյունի եւ դաշտարանակության անկում հնարավոր վստահ տեսնելով Հայաստանի սոցիալ-սնտեսական վիճակի վստահացման մեջ,

- սոցիալական հնարավոր դաշյունը

Սկիզբը էջ 1

Փառվ Աստու, որ մեր հանրապետությունում դեռ չի հոսել ահաբեկչածին արյուն, ինչն, ի դեպ, բնավ չի բացառում միջադեպերի ծրագրվածության հանգամանք: Ավելին աներկաչորեւ կարելի է ընդունել վերջին իրադարձությունների ոչ դասատվան լինելու փաստը: Իրավաբանորեն դիտարկելով որոշ առանձին Իրեական գործեր, կրակոցներից, այնուամենայնիվ, ֆաղափականության հոս է փչում: Հենց այնպես կրակ բացել, օրինակ, Ռոմիկ Ղազարյանի «Ջիդի» ուղղությամբ, այնքան էլ խելամուծեւ քան չէ: Սա չի կարող կոչվել սովորական բանդիտիզմ, ինչպես եւ հնարավոր չէ կես Եստիկան ընթացքում անձնական վերափոխությունների նման գերխիս դաշյունը: Սա ակնհայտ ֆաղափականություն է, որը կամա քե ակամա հարվածում է Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի «կայունությանը», ուստիեւ կարող է ուղղված լինել հենց իր դեմ: Նորություն չէ, որ այդպիսի փառաբանված ու զուլեբզված «կայունությունը» միտ էլ եղել է Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի ֆաղափականության առանցքային խաղաթուղը, որը նա հաճույնով օգտագործել է անձն աղիթով:

Կրակոցներից նաեւ նախագուգաճան հոս է փչում: Այն հանգամանքը, որ միջադեպերի հետեւանով, բարեբախտաբար, խիստ տուժածներ չկան, դեռ չի վկայում նեանառումների արեեսավարժության մակասի մասին: Սակայն, եթե հստակ կարելի է ընդունել, որ սա ֆաղափականություն է, այսօր դեռ անհայտ է որոշել, քե ո՞ր ֆաղափականությունն է: Հաստատ հնարավոր է տղերի միայն, որ գործի հետ որեւէ աղիթություն չունի հայրենական ընդդիմությունը: Ընդդիմության անարյուն վարագործը հայտնի է:

Գաղտնի չէ, որ ներկայումս իրական ընդդիմությունը գործում է իշխանությունների համակարգում, որտեղ եւ ի հայտ են գալիս անձնից սուր հակասությունները: Երկրի գործադիր մարմինն այսօր նման է «գաղափարային կարկասանի», իսկ ՀՀ վարչապետն արդեն այն փոքրիկը չէ, որի զուլեբզված կարելի է Եոյել:

Ահաբեկչական գործողությունները, որոնք ակամա ուղղված են Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի գլխավոր կարգախոսի դեմ, նույն սկզբունքով կարող են «վստաել» նաեւ ՀՀ վարչապետին: Մոտավորապես այսպես կառավարությունը (Ռ. Քոչարյան) վաս է աղիթանում երկրի ներքին վիճակը աղալայունացվում է, ուստիեւ վաս է աղիթանում ՀՀ ԱԱ եւ ՆԳ նախարարությունը (Ս. Սարգսյան): Մի խոսքով, «ղաբարդյան կլանը» աղալայունացնող գործում է: Սա էլ է հնարավոր սարբերակ: Ավելին չի բացատրվում, որ Եոյեւ, օրինակ, իշխանամեւ (ոչ կառավարամեւ) մի կազմակերպություն ինչ-որ հայտարարության տեսով իր անվստահությունը հայտնի Ռ. Քոչարյանի որոշեւ վարչապետի նկատմամբ:

Ի դեպ, Ղարաբաղի մասին, ազգային-ազատագրական Եարժման արդի փուլի 10-րդ սարելիցի նախաԵեմին, ավելի ան երբեւ սրվել է իրավիճակը հիմնախնդրի կարգավորման սարբերակների Եոյեւ: Ղարաբաղն այսօր վերածվել է հսկայական մի խոսափողի, որով բոլորը նախապաղից մինչեւ քեմի առաջնորդ, աղիթանով մեկ սարածում են մեր աղից հայտնի անհանգստությունը Քոչար, մյուս կողմից, չեն դասաղաբում կասարված ահաբեկչությունները: Հայաստանյան ահաբեկչությունները ինչ որ կերտ սվելեբ Եոյեւ եղանակով կարող են անբարեմոտաս դեռ ունենալ նաեւ այս կարեւորագույն հարցում: Անցատղականությունը ծայրահեղականությունը եւ նմանաղից այլ դրեւորումները ուղիղ սարը սարի առաջ դուրս էին մղվում հարաբարակ, երբ մտկոլվան իԵանությունները փործում էին որակել մեր ազատագրական Եարժումը: Ահաբեկչությունը հեռու չի կանգնած հիցյալ հասկացություններից, եւ այսօր, սարը սարի անց, կարծես փործ է արվում ձեւավորելու ահաբեկիչ մի երկրի իմիջ: ՀիԵեմ OPT-ի հաղորդագրության ենթասեբսը: Այս դեմոլում չի բացատրվում նաեւ դրսի ուժերի ներկայությունը:

Բարկեն Արարիցյանը ճգնաժամի վստահ չի տեսնում

Երեւան, 21 ՅՈՒՆԻՄԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Վերջին 4 օրերին Հայաստանում կասարված երեւ ահաբեկչական ակտերի կաղալկոցյամբ «Նոյյան սաղանի» թղթակցին իր դարգաբանումները սկեբ ՀՀ Աժ նախագահ Բարկեն Արարիցյանը, որը մասնավորապես ասաց հետեւյալը. «Ես կարծում եմ, որ ղեկ է կազմակերպի Եաս լուրջ հետախույնություն: Համոզված եմ, որ ՆԳ եւ ԱԱ նախարարությունը եւ դասախազությունը անմիջաղի կարծաճանեւ նաեւ ներքին գորբերի համանասարի դեմ կասարված մահաղափործի կաղալկոցյամբ: Գտնում եմ, որ հաղաբար եղրակացություններ անել ղեկ էլ, բայց իմ ներքին համոզումներով, սա որեւէ ֆաղափական ենթատրանց չունի եւ չի կարող բերել կառավարական, ներիշխանական ճգնաժամի»:

ՀՀ վարչությունն ընդդեմ կառավարության

համբերության, անձն վարչական կանխվում է ֆառը: Բայց ֆառսի վստահ անկա է եւ կառավարությունը ղեկ է գործնական միջոցներ ձեռնարկի, որոշեւ առաջինը, աղալուվի սահմանաղրական կարգը եւ երկում անդորրը, երկրորդը, ղեկ է վերականգնել գործադիր իշխանության միասնականությունը»:

Վանո Միրաղեղյանն «Ազատության» թղթակից Աննա Իւրայեյանին եղեկացրեց, որ չորեքաթի օրվա երեկոյան նեանակման արդյունքն այն կլինի, որ ՀՀ-ն կղիմի նախագահին: «Ուղղակի նրան առաջարկելու եմ իրագործել իր սահմանաղրական լիազորությունները, որոշեւ կարգ ու կանոն հաստատի հանրապետությունում», ասաց ՀՀ նախագահը:

Իսկ ինչպիսի՞ն էր Հայաստանի կառավարության արձագանքը: «Ազատության» մեկ այլ թղթակցի՝ Ռուզան Խաչատրյանի վկայությամբ, ասել, քե ՀՀ կուսակցության առաջատար ղեկերի կառավարության ուղղված հայտարարություններն անսարբերությամբ ընդունվեցին կառավարությունում, սխալ կլինի կառավարության մասնուկ ծառայության դեկավոր Հասմիկ Պետրոսյանից արձագանքը սացվեց միայն չորեքաթի երեկոյան, հեռախոսով: «Կառավարությունը Եարունակում է իր բնական գործունեությունը», հավասեց Հասմիկ Պետրոսյանը եւ Եարունակեց: «Այսօր վարչապետ Ռոբերտ Քոչարյանի գլխավորությամբ տեղի ունեցավ խորհրդակցություն միջրված ռոզման համակարգի բարեփոխումների ծրագրին: Վաղը նախատեսվում է կառավարության նիստ, ինչպես նաեւ վարչապետի հանդիպումը Ռուսաստանի Դաշնության խորհրդի նախագահ Եգոր Սերեբի հետ: Մի խոսքով, կառավարության ծրագրված գործունեությունը Եարունակվում է»:

«Ազատության» թղթակցի այն հարցին, քե արդյո՞ վարչապետը եղեկացված է, որ ՀՀ-ի առաջնորդները կառավարության աղիթանեւրը գնահատում են «կարվածահա» եւ կառավարությունն անգործության է մասնավոր Հասմիկ Պետրոսյանը հեեւյալ դասատվանը սկեց: «Վարչապետը եղեկացված է, բայց կառավարության բնական գործունեությունը Եարունակվում է: Կառավարության արձագանքն այն է, որ կառավարությունը Եարունակում է իր ծրագրված գործունեությունը: Ինչ վերաբերում է ահաբեկչական գործողություններին, որոնց վերաբերյալ ՀՀ վարչությունը

Բարկեն Արարիցյանը: ՀՀ վարչությունն իր վերջը ընդունեց հայտարարություն, որտեղ ասվում է հետեւյալը (ուս. «Նոյյան սաղանի»)...

«Լինելով դարաբաղյան Եարժման ակուններում, ռազմաղաղական եւ դիվանագիտական նախաղրյալներ ստեղծելով արցախաղայության ինքնորոշման դաշյարի հաղող ընթացի համար,

- առաջնահերթ խնդիրը համարելով դաղաղանելու 10 սարիների դաղարում ձեռն բերած Արցախի վասական անկախությունն ու Հայաստանի հետ ընդհանուր սահմանի մեատական աղալուվումը,

- անվիճելի դաղանց համարելով արցախաղայության անվստահ ու բարգաված գոյությունը իր դասական հայրենիքում,

- գիտակցելով, որ բանակցություններում առավելագույն արդյունի հասնելու երախիլը սնտեսաղից հզոր եւ դրանով դաշյամանավորված ռազմականաղից ուժեղ Հայաստան է,

- վստահ լինելով, որ Արցախի հարցի կարգավորումը հնարավոր է ֆաղափական մասաղարիով, չբացաղեղով, սակայն, ռազմական ուժի կիրառումը Արցախի սուվերետության ու բնակչության անվստահությունը սղառնաղող անմիջական վստահ դեղիում,

- համոզված լինելով, որ չի լինում ռազմական հաղաղանակ առանց ֆաղափական եւ դիվանագիտական աղալուվման եւ չի լինում ֆաղափական հաղաղանակ առանց ռազմական հզորության,

համարելով Հայաստանի, հետեւաբար եւ Արցախի կայունության եւ անվստահության համար կործանարար...

- Արձանագրելով վերոիցյալ սկզբունքներն ու մասնագրությունները

ՀՀ վարչությունը կոչ է անում Հայաստանի եւ Արցախի իշխանություններին ու ֆաղափական ուժերին

ա) աղալուվել ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի Երանակներում դարաբաղյան հակամաստության կարգավորման բանակցությունների անընդիտությունը,

բ) հաղաղաղելի սարակարծությունները չներկայացնել իրեւ հայության երկու հասվածների հակաղրություն,

գ) ֆաղափական բանակներում չօգտագործել անվայելուղ բառաղաբար եւ անընդունելի հնարներ, դաղաղանել ընկերական հարգանքը ընդդիմաղիսի նկատմամբ,

դ) գաղաղաղություն դրեւորել չընկնելու հայրենասիրության եւ հայրենաղաղության ուրակումների անցյալից ծանոթ եւ կործանարար արաղիցը:

ՀՀ-ն հայտարարում է, որ սասար կկանգնի Հայաստանի նախագահին սահմանաղրական կարգը դաղաղանելու, իշխանությունների բնական գործունեությունը աղալուվելու, հանրապետության անկախության եւ անվստահության երախաղաղ լինելու իր սահմանաղրական դասատվությունները իրագործելիս, մի-եւնույն ժամանակ առաջարկում է վճռական հայրեր ձեռնարկել ծայր առած ահաբեկչությունը կանխելու ուղղությամբ»:

Վանո Միրաղեղյանը չի բացառում, որ Արժուն Մարգարյանի դեմ մահաղիթորձը Ղարաբաղյան հարցում աղալ հակասությունների արդյունք է

Երեւան, 21 ՅՈՒՆԻՄԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Արժուն Մարգարյանը այն մարդը չէ, որի դեմ կասարված մահաղիթործին կարելի է վերագրել կեցնաղալին բնույթ, դա ստորություն է», ասաց ՀՀ վարչության նախագահ, երեւանի ֆաղաղաղեւ Վանո Միրաղեղյանը: Ըստ նրա, «ոչ ոք չի կարող ասել, դասատվան է, քե ոչ այս անդասակառ ահաբեկչությունը, որով հետեւ չեն սղանել, այլ ասել են, որ կաղաղանեւ, վաստորեն Եարից հանել են Հայաստանի ներքին կայունությունը դաղաղանող գորամասի համանասարին»:

Պեն Միրաղեղյանը նեցե, որ «լինելով դարաբաղյան Եարժման նվիրյալներից, Մարգարյանը մեծ հարգանք է վայելում եւ բանակում, եւ ներքին գորբերում, եւ ՆԳ-ում»: Ուստի, ֆաղաղաղեւրը չի բացաղում, որ «մահաղիթործը արդյունք է վերջին Երգանում աղալ հակասությունների դարաբաղյան դիրորոշման հարցում»: Նա բնական համարեց, որ ահաբեկչությունը ղեկ է իրագործվի «հեղինակավոր եւ առանցքային մարղկանց» դեմ: «Կարելու չէ, քե ով է անում այդ բանը, գտնում է Վ Միրաղեղյանը: Նման մթնոլորտում անձն ոք հարկ կհամարի ավելի խաղանել այդ մթնոլորտը եւ վստահավորը դա է»:

Եթե կարճ ժամանակամիջոցում

մահաղիթործ է կասարվում նախագահի անվստահությունը եւ հանրապետությունում կարգ ու կանոնն աղալուվող երկու դասեւնյաների կասամբ, դա նեանակում է որ կարվածահար վիճակում է ողջ գործաղի իշխանությունը, նախագահից սկսած, գտնում է որք Միրաղեղյանը:

Այն հարցին, քե արդյո՞ չի՞ դրվում վարչապետի կամ որեւէ նախարարի հրաժարականի դաղանց, Վ Միրաղեղյանը դասատվանեց. «Մեմ ոչ վարչաղեբի, ոչ էլ այլի հրաժարական չենք դաղանցում: Մեմ դաղանցում եմ, որ նախագահը սահմանաղրական կարգի բերի հանրաղությունը եւ գործաղի իշխանությունների գործունեությունը»:

«Ես կարծում եմ, որ եթե գործաղի իշխանությունը իր ֆունկցիաները կասարի, ոչ մի արակարգություն մտցնելու կարի չի լինի, «Նոյյան սաղանի» թղթակցի ասաց Վ Միրաղեղյանը: Ըստ նրա, աղաղամ դրա մասին խոսել չկա: «Չնայած ինչ գիտես, դեղեղը գարգանում եմ: Ես կարծում եմ, որ կարելի է կանխել դեղեղերի ընթացը, որոշեւ գի հարակարգ դրություն չմտցվի»: Այս հայտարարությունից հետո որք Միրաղեղյանը ավելացրեց. «Ես գիտեմ (կանխելու) մեւերը, բայց ասում եմ նրանց, ում ղեկ է»:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԿԵՐԹ
Հասարակության Ը սարի
Գլխավոր եւ հաստատվիչ
«Ազգ» թերթի ինքնաղի խրեւուղ
երեսն 375010, Հաստատվեբան 47
Ֆաղս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET. azg2@arminfo.com

Գլխավոր խմբաղի
ՅԱԳՈՐ ԱՆԵՏԻԵՄԸ / հեռ. 521635
ՏԵՐԵՆՈՒԹԻՆ / հեռ. 562863
Համակարգաղի
ժաղայութիւմ / 581841

Apple Macintosh
համակարգաղի Եարունակ
«Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» դասաղի է
Նիլեբը չեն գրաղսուում ու չեն
վերաղարում

«ԱԶԳ» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetutyan st.
Yerevan, Armenia, 375010

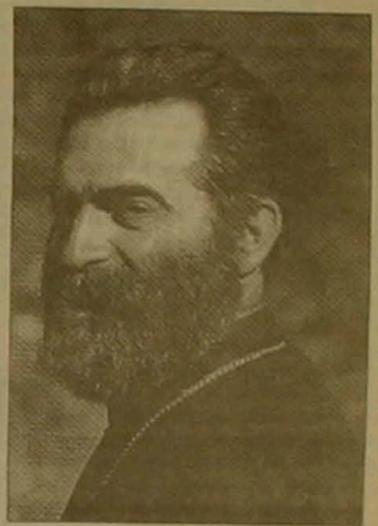
Արցախյան բեմի առաջնորդի հայտարարությունը

Հունվարի 21-ին արցախյան բեմի առաջնորդ Պարզե Եղիսկոզյան Մարտիկյանը հանդես եկավ հայտարարությամբ ուղղված բոլոր դասերի և կուսակցության անդամներին, ժխական և վանական գոյություններին, երկրների նախագահներին և վարչապետներին, բարի կամքի տեր մարդկանց: Հայտարարության մեջ ասվում է.

«Հարգարժան հայրեր և եղբայրներ, սիկնայի և դարձնայի, սույն բովանակի փեթակում անսին կրանա Արցախի ազգային-ազատագրական շարժման 10-րդ տարին: Լեռնային Ղարաբաղը, համաձայն Մալիբի կամքի, բռնի կերպով անջատվել է մայր Հայաստանից 1923 թ.-ին և հանձնվել նորաստեղծ Ադրբեջանական Հանրապետությանը, որը միշտ ձգտել է Արցախը հայաթափ անել, ինչը նրան, ցավոք, հաջողվել է իրագործել Նախիջևանում: Լեռնային Ղարաբաղի Ինքնավար Մարզում արգելվում էր ունենալ որևէ զորժող կենդանի: Դա միակ տարածաշրջանն էր ԽՍՀՄ-ում, որտեղ այդ ասիան անսահարկում էր հավասար: Էլ չենք խոսում մարդու տարածական իրավունքների աննախադեռ անսահարկ մասին:

Եվ ահա այսօր, երբ կան դասական արդարության վերականգնման օրինակներ ներկայիս աշխարհում, չգիտեմ ինչու մեզ արցախցիներին համար նույնը չեն կանխում նախատեսել զորեղներն այս աշխարհի: Մեր խնդիրները փորձում են լուծել ոչ թե արդարության և բարոյականության սկզբունքի հիման վրա, այլ կենդանի մարդկանց և մամոնան իբրևում է առավելագույն: Մենք առավելում ենք Տիրոջը, և միշտ կոչ էինք անում մարդկանց արժեքներին: Այսօր անարդարության ամոլներ են խառնում Արցախի երկնականարում, և նույնիսկ կասեի սփռագործության ամոլներ:

Մենք աղավիհում ենք Աստուծան անմահ զորությանը և բարոնական կրոն ենք հարստե աղավիհել և զայնքան արդարության և ճշմարտության համար: Իսկ եթե հարկ լինի վասն Տիրոջ, առյու դասուս ենք:

Ինչո՞ք և նախկինում, կրե զաննայն մեղություն:

Փետրվարի 13-20-ը մեր ճանաչում անդադար զանգեր են դղանջելու և կասարկելու են հասուն մարդկանց առ Աստուծո, հուսալով, որ դուր կմիանա մեզ ձեր աղոթքներով և ձեր զանգերի դողանջներով:

Եվ բազմապես է վարձը նրա, ով գաղտնաբար աղոթում է վասն արդարության և խաղաղության:

Նույն օրվա ԼՂՀ ժողովրդականության և մամուլի վարչության լրատվության մեջ նշվում է, որ արցախյան ճանաչման դողանջները կավանան աշխարհին մեր հայրենիքի ազատության հաղթանակը: Իրավունք, որ Աստուծո կողմից սրված է յուրաքանչյուր մարդու և ազգի: Կարծես հեղափոխություն նրանց մասին, ովքեր իրենց կանգնել են իրարեկցելու այդ իրավունքի համար: Կհասցնեն Արցախի ժողովրդի ցավը ու սպանությունը իր երեխաների համար, կանխելով չարք, որը վստահում է նրանց կյանքին ու ազատությանը: Փետրվարի 13-ից ամեն օր աշխարհին կհասցնեն Արցախի ճակատագրի ցավը և նրանից միացած Ամենափրկչի բոլոր աստուծոների ահագանգը: Վ. Ա.

Հունվարի 21-ին արցախյան բեմի առաջնորդ Պարզե Եղիսկոզյան Մարտիկյանը հանդես եկավ հայտարարությամբ ուղղված բոլոր դասերի և կուսակցության անդամներին, ժխական և վանական գոյություններին, երկրների նախագահներին և վարչապետներին, բարի կամքի տեր մարդկանց: Հայտարարության մեջ ասվում է.

«Հարգարժան հայրեր և եղբայրներ, սիկնայի և դարձնայի, սույն բովանակի փեթակում անսին կրանա Արցախի ազգային-ազատագրական շարժման 10-րդ տարին: Լեռնային Ղարաբաղը, համաձայն Մալիբի կամքի, բռնի կերպով անջատվել է մայր Հայաստանից 1923 թ.-ին և հանձնվել նորաստեղծ Ադրբեջանական Հանրապետությանը, որը միշտ ձգտել է Արցախը հայաթափ անել, ինչը նրան, ցավոք, հաջողվել է իրագործել Նախիջևանում: Լեռնային Ղարաբաղի Ինքնավար Մարզում արգելվում էր ունենալ որևէ զորժող կենդանի: Դա միակ տարածաշրջանն էր ԽՍՀՄ-ում, որտեղ այդ ասիան անսահարկում էր հավասար: Էլ չենք խոսում մարդու տարածական իրավունքների աննախադեռ անսահարկ մասին:

«Իրադարձական շարժում իրավունք չունի», ըստ «Ազգ», 17 հունվարի 98 թ.):

Ինչո՞ք և նախկինում, կրե զաննայն մեղություն:

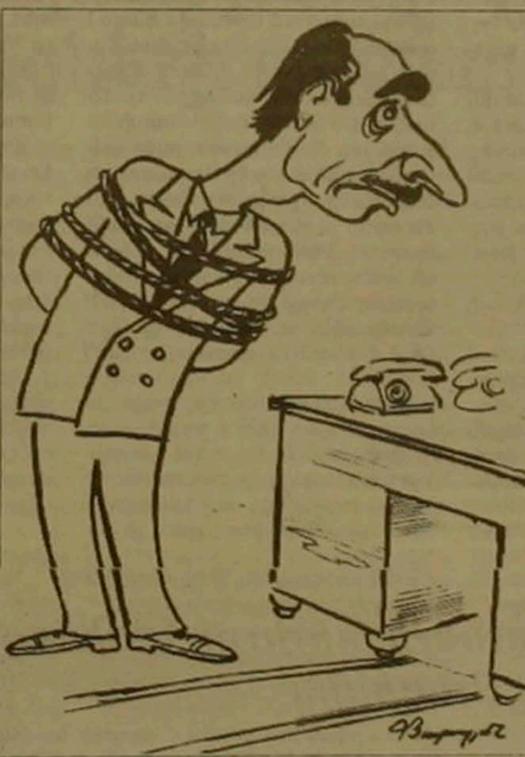
Փետրվարի 13-20-ը մեր ճանաչում անդադար զանգեր են դղանջելու և կասարկելու են հասուն մարդկանց առ Աստուծո, հուսալով, որ դուր կմիանա մեզ ձեր աղոթքներով և ձեր զանգերի դողանջներով:

Եվ բազմապես է վարձը նրա, ով գաղտնաբար աղոթում է վասն արդարության և խաղաղության:

ՆԵՐԿԱՊԱՏԻՆ

Ներկա դասին կառավարությանը չի կարելի «ձեռք տալ»

Մեզանք կլինեն, սակայն այսօր կոչված անցումային քաղաքացիներ մեր դեմքերին և նրա բնակչության մեջ մեծ տկուս կազմող անադախտ խավերի դեմքերին սաստանում անհրաժեշտությունը հազի առնելով նման ֆաղափականությունը ոչ մի հնարահանության չի դիմանում: Այս իմաստով չի կարելի չարձանագրել, որ որևէ Բոչարյանի հետ կազմված հույսերը չարդարացան. նա չցանկացավ կամ, միգուցե, չկարողացավ ակնկալվելի քաղաքացի անդամ: Ինչ է, նա կանգնեցրեց վառչեռային սեփականաճանաչումը, զիսակցում է արդյունաբերական ձեռնարկությունները գործարկման նոր աշխատանքների ստեղծման անհրաժեշտությունը, սակայն դեմքերին քաղաքացիական կյանքի մեջ կենդանի կանգնեցրեց նկատելի քանակացման, որի վերջը չի երևում:

հրաժարականի դիմումը, որի սահմանադրական լիազորություններն ունի: Բայց սա աս մեծ է խիստ բացասական արձագանք կասանք Նախաստանում ու Արցախում, թե սփյուռում նախագահին կսկսեն մեղադրել, թե նա Ռոբերտ Բոչարյանին երևան բերեց այստեղ նրան վարկաբեկելու և առյուրեփցի հեռացնելու հեռագրա դիմադրությունը, որովհետև կարողանա գոյիս բերել Արցախը «բեմամբ հանձնելու» իր դասավորությունը Արևմուտքի առաջ:

Երրորդ խորհուրդանա կան մեծամասնությունը կփնտրի անվստահության հայտնել կառավարությանը, օգտագործելով ու ասհարկելով ժողովրդի սոցիալական դժգոհությունները, որոնք կարող են մասնա հրահրվել իբրև վերնախավի կողմից, այդ

Սակայն չի կարելի աչքաբող անել մի աս կարևոր հանգամանք որևէ Բոչարյանի կառավարությունը կարողացավ խուսափել երկրի արտաքին դասերի և կան անձանցումից: Ինչո՞ք և նրա նախորդ որևէ Բազրայանը մեծադեմ համարում էր «մեծագույն ձեռքբերում» ամեն մի նոր վարկ ստանալիս հասարակական լսարանին հեռուստակրանից այդ փաստը հրաձգելով այնուհետև հրճվածով, կարծես թե մեզ «նվեր» էին սվել, մինչդեռ զա ընդամենը հարազատ բռնների ու ծոռների կողոպուտ էր: Չգիտեմ, միգուցե որևէ Բոչարյանն էլ հաճույքով նոր դասեր կվերցնե, երևալին: Միգուցե այս կառավարության օրոք ժողովրդի կիսնական զանգվածի վիճակի վազարարումը հենց դրանով էլ բացատրվում է, որ մեզ նոր վարկեր չեն սվել (կամ կառավարությունը չի կարողացել աղախովել դրանց ստացումը), սակայն ամեն դեպքում ևս հակված են այս վաստե անարգել ավելի աս ներկա կառավարության «ակտիվում», աս «դասավորում»:

որը նույնպես վարչապետի դասնում ձգտում էր ֆաղափական դեմք մնալ, և նրա այս կենցաղով որևէ Բոչարյանի կառավարությունը կարողացավ խուսափել երկրի արտաքին դասերի և կան անձանցումից: Ինչո՞ք և նրա նախորդ որևէ Բազրայանը մեծադեմ համարում էր «մեծագույն ձեռքբերում» ամեն մի նոր վարկ ստանալիս հասարակական լսարանին հեռուստակրանից այդ փաստը հրաձգելով այնուհետև հրճվածով, կարծես թե մեզ «նվեր» էին սվել, մինչդեռ զա ընդամենը հարազատ բռնների ու ծոռների կողոպուտ էր: Չգիտեմ, միգուցե որևէ Բոչարյանն էլ հաճույքով նոր դասեր կվերցնե, երևալին: Միգուցե այս կառավարության օրոք ժողովրդի կիսնական զանգվածի վիճակի վազարարումը հենց դրանով էլ բացատրվում է, որ մեզ նոր վարկեր չեն սվել (կամ կառավարությունը չի կարողացել աղախովել դրանց ստացումը), սակայն ամեն դեպքում ևս հակված են այս վաստե անարգել ավելի աս ներկա կառավարության «ակտիվում», աս «դասավորում»:

Կարող են լինել նաև վարչապետին առյուրեփցի հեռացնելու այլ, աս ավելի ոչ ֆաղափակիր եղանակներ, որոնց հավանականությունը չբացատրվել հարկ չեն համարում հրադարակային ֆեմարկան նյութ դարձնել, որովհետև այդուհետև «եղանակների» մասին նույնիսկ ինքս ինձ մտածելը վիրավորում է ազգային արժանազատությանը զգացումը: Ես աս երջանիկ դիմի լինել, եթե երբեք հոգուս խորում այդուհետև «եղանակների» հավանականությունը բացատրված համարելի մեր կյանքից: Ուսի անդրադառնում են միայն վարչապետից «ազատվելու» վերոհիշյալ երեք կետերին: Դրանք բոլորն էլ մի ընդհանուր բան ունեն խուսափում են մեծացնել երկրի ներհարակական լարվածությունն ու շիկացնել կրեք, երբ ավելին չասեն, և նախագահին ու նրա շտակին արցախյան հարցում դաստիարակ փոխարին խմբին դեն ժողովրդի հետ բացահայտ ընդդիմադիր դիրքում, ինչն առանց այն էլ առկա է Դրանից մեր դեմքերում, մեր ժողովրդը ոչինչ չի ասի, իսկ նախագահը առավել աս: Ուսի կարծում են, որ ներկա դասին խելամիտ կառավարությանը «ձեռք չտան» է: Բայց արդյո՞ք այդ կարծիքն է... նախագահից: Եվ... ԼՂՀ-ն:

«Մեծագույն ձեռքբերում» ամեն մի նոր վարկ ստանալիս հասարակական լսարանին հեռուստակրանից այդ փաստը հրաձգելով այնուհետև հրճվածով, կարծես թե մեզ «նվեր» էին սվել, մինչդեռ զա ընդամենը հարազատ բռնների ու ծոռների կողոպուտ էր: Չգիտեմ, միգուցե որևէ Բոչարյանն էլ հաճույքով նոր դասեր կվերցնե, երևալին: Միգուցե այս կառավարության օրոք ժողովրդի կիսնական զանգվածի վիճակի վազարարումը հենց դրանով էլ բացատրվում է, որ մեզ նոր վարկեր չեն սվել (կամ կառավարությունը չի կարողացել աղախովել դրանց ստացումը), սակայն ամեն դեպքում ևս հակված են այս վաստե անարգել ավելի աս ներկա կառավարության «ակտիվում», աս «դասավորում»:

Արցախի «ժողովրդական ճակատ» կազմակերպության վարչության դիմումը

ԼՂՀ ժողովրդականության մամուլի վարչության ժողովրդական համաձայն, Արցախի «ժողովրդական ճակատ» կազմակերպության վարչությունը օրերս հանդես է եկել հայության բոլոր ֆաղափական կազմակերպություններին հղած դիմումով: «Արցախյան շարժումը, ասվում է դիմումի մեջ, հայ ժողովրդի սեփական հողում աղբյուր և իր ճակատագրի տեր լինելու իրավունքի համար ազգային-ազատագրական դասերի բազմադարյան շարժումի մի օղակն է, և ասին դեռ չենք հասել այդ նպատակին, այն դիմի առաջ առնելով ու գլխավորելով լինի հայ ժողովրդի առաջ ծառայած բոլոր մյուս նպատակների ու խնդիրների մեջ: Այդ նպատակներն հասնելու համար մենք դիմի գործի դենք այն ամենը, ինչի ի գործ ենք ինչը կախված է մեզանց ժողովրդի մեր բոլոր միջոցներն ու ներառվածությունները: Միայն այդ ճանադարով մենք կարող ենք ձեռք բերել այն գործարարը, որ անհրաժեշտ է ինքնադաստիարակության և ինքնահաստատման համար»:

«ժողովրդական ճակատ» դիմումի մեջ ընդգծվում է, որ միայն ուժեղ ժողովրդներն են դասակարգում ու բարեկամներ ունենում, իսկ բոլորի ճակատագրը մտադրականությունն է և առավելումը օտար ուժից: Հայոց դասավոր դասությունը վկայում է, որ համախ, երբ ստանալիս է կախվել մեր գլխին, մենք հույսներս դրել ենք արդարության, գրաստության, «բարի բեռների» վրա, բայց համարելով մեզ, ձգտել ենք որոշանք լինել: Ընդհանուր խաղաղությունն ու ներառվածությունը խուսափելով ավելորդ արյունահեղությունից, բայց ամեն անգամ մեր այս բովանակող ողբանությունը

Ռոբերտ Բոչարյանի «ակտիվում» դեմ է գրանցել աս մի աս կարևոր բան, նա համարում է ձգտում է մնալ ոչ միայն և ոչ այնքան իբրև «սենսական դիս-

ՈՍԵՆԿ ԿՈՎՏԱՆԿՈՎԱՆ

ՎԱՏՈՒՐ ԿՐԱՍՆԱՆՍԱՆ Սեփականից

Ընթերցողի ուժգործարանը ստորեւ բարձրամարտի հանձնվող վավերագիրը Ամենայն հայոց կաթողիկոսի սեղակալ (հեռագայում Գեւորգ կաթողիկոս) Գեւորգ արքեպիսկոպոս Զորեմյանի խնդրագիրն է, որի առաջին էջի վրա կա խՍՀՄ ժողկոմխորհի նախագահ Ի. Սալիխի մակագրությունը «Համաձայն են» Փաստաթղթի իսկականը գտնվում է Էջմիածնում: Լուսադասները Կազմել Ա կաթողիկոսը սրամարտի է սողերիս հեղինակին, երբ վերջինս խորհրդային Հայաստանի կառա-

ղադանում սեռակցության բովանդակության մասին Բանավոր մակագրակով լուրեր էին տարածվում, թե Զորեմյանը հարց է դրել նոր զանգվածային հայրենադարձություն կազմակերպելու մասին, թե Իսկոմի որ խորհրդային Հայաստանի տարածքը բավարար չէր հայությանը ընդունելու համար, անհրաժեշտ էր լուծել մեր ժամանական հողերի վերադարձի խնդիրը: Իսկանությունները Երևանում էին նման մեկնաբանության տարիքի մասը, որովհետեւ հենց այդ կարգի հարցադրումները կոչված էին

Հունիսի սկզբներին «Ամերիկայի հայ ազգային խորհուրդը» դիմեց ՄԱԿ-ի առաջին նստաժողովին (Ման Ֆրանկոյի կողմից) միանգամայն կողմնակալ կողմից կոչված հայկական հողերը կցել խ. Հայաստանին, որը հնարավորություն կտար հայրենի վերադառնալ թուրքական յաթաղանից մազադուրծ հայությանը: Հունիսի 13-ին «Սովետական Հայաստան» դաշնակցությունը, որ գրեթե Կառոզ դար ունի չէր գրել այդ հարցերի մասին, վիթխարի Կարգաբաղվ սկսեց դաշնակցությունը և արձագանքելով

ուրույունը հարց է բարձրացրել ըստ օրինի խորհրդային Միությանը դաշնակալոր սարածները վերադարձնելու մասին: Իդենի առարկությունը, թե թուրքերը համաձայն չեն բավարարելու այդ դաշնակցությանը, Մոլոտովը դաշնակցությանը է, որ խնդրո առարկա տարածել թուրքերին չի դաշնակցում: «Երբ հայերի տարածելը ընդլայնվի, ասում է Մոլոտովը, արտասահմանում բնակվող Եւս հայեր կզգեն հայրենի վերադառնալ»:

Հուլիսի 22-ին և 23-ին հարցը դարձյալ Լննարկվում է դեռություն: անգամ հնչեց խ. Հայաստանի հիմնը (խոսք Մարմենի, Երևանում Մրամ Խաչատրյանի), որի մեջ խորհրդային Հայաստանը հայտարարվեց ամբողջ հայության հայրենի: Այսինքն դեռ նեպեց դասակարգայնության սկզբունքը: Երբ 27-ին, արդեն Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գեւորգ Զ. ն. դեմքեր հղեց Սալիխին, Տրումբին և Եսլիին, դաշնակցությունը վերադարձնել իսկական սիրողը, որովհետեւ հայությունը վերադառնալ իր բնորանը: Դեկտեմբերի 2-ին հրատարակվեց

ՊՍՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՍՄԵՐ

Գեւորգ արք. Զորեմյանի նամակը Ի. Սալիխին

վարությանն առընթեր Հայ եկեղեցու գործերի խորհրդի նախագահն էր:

Խնդրագիրը, ինչպես կարելի է դուրսով նկատել, գրեթե բացառաբար եկեղեցու ներքին բարենորոգչական հարցեր էր դառնակում: Իր ժամանակին, սակայն, Ի. Սալիխի կողմից կաթողիկոսի սեղակալի ընդունելությունը հեռադիմացում էր լուրջ Կարգաբաղան նդասակներ: Մինչ այդ դաշնակցության ընթացքում Սալիխն ընդունել էր միայն մեկ հոգեւորականի Համայն Ռուսիո դաշնակալ Սերգիին: Դա կոչված էր ցուցադրելու դեռությունը և ժողովրդի միասնությունը գերմանական Ֆաշիզմի դեմ դաշնակցում: Բայց ինչ անհրաժեշտություն կար դաշնակցության ավարտից մի ամիս օր առաջ ընդունելու Հայ եկեղեցու բարձրաստիճան հոգեւորականին, եւ այդ մասին հաղորդագրություն տարածելու առաջարկով մեկ Հաղորդագրությունը խորհրդավոր լուրություն էր

նդասելու սվյալ ժամանակահատվածում հաճախակալ խնդրի լուծմանը:

Եթե հակիրճ վերաբարդեն 1945 թվականի զարմանից մինչեւ 1946 թվականի զարուն ծագող դեղերի ցանկը, ապա հստակ կդառնա Գ. Զորեմյանի ընդունելության սեղունը: Դեռ ընդհանուր շրջանի մեջ:

1945 թ. մարտի 19-ին խՍՀՄ կառավարությունը դեմոնստրացեց 1925 թ. դեկտեմբերի 17-ին Թուրքիայի հետ կնքված բարեկամության եւ չեզոքության դաշնագրի, իբրեւ նոր դաշնակցության այլեւ չհամադասարանող փաստաթուղթ: Հայաստանը, եւ ընդհանրապես սովետաթուրքական սահմանագծին հարող սարածները սկսեցին լցվել գործերով:

Երբ մեկ ամիս անց, ապրիլի 19-ին, սեղի ունեցավ Գ. Զորեմյանի ընդունելությունը Ի. Սալիխի կողմից: Կատարաբար, մարտածոտողը Մոսկվան էր:

«Ամերիկայի հայ ազգային խորհրդի» դիմումին: Բարդաբաղվներ սկսվեցին և ՄԱԿ-ին դիմումներ հղվեցին սպիտակ գրեթե բոլոր գաղթողներին:

Երբ նույն հունիսի սկզբներին խՍՀՄ արտաքին գործերի ժողովում Մոլոտովը երկու անգամ հրավիրեց Մոսկվայում Թուրքիայի դեսպան Սարգիսին եւ դաշնակցության վերադարձնել Կարսի, Արդահանի նահանգները, առհասարակ 1914 թվականի սահմանները:

Հուլիսի 16-ին Սեւ Բիհանիայի արգործնախարար Իդենը Պոստոլովի խորհրդածողովի ընթացքում բացատրություն էր դաշնակցությանը: Մոլոտովը դաշնակցությանը է «1921 թ. թուրքերը օգտվեցին սովետական դեռությունը թուրքությունից եւ նրանից խլեցին խորհրդային Հայաստանի մի մասը խորհրդային Միության հայերը իրենց վերավորված օմ գզուն Հնց այդ դաշնակցությունը խորհրդային կառավար

ների դեկավարների մակագրակով: Զերչիլին դաշնակցությունը, Սալիխը հայտարարում է «Խոսք գնում է այն սահմանի վերականգնման մասին, որ գոյություն է ունեցել մինչեւ Առաջին համաշխարհային դաշնակցությունը: Եւ նկատի ունեն Կարսի Երջանը, որը մինչեւ դաշնակցությանը գտնվում էր Հայաստանի կազմում: Մենք գտնում ենք, որ Կարսի եւ Արդահանի Երջանը, որը մինչեւ դաշնակցությանը գտնվում էր Կրասնի կազմում: Մենք գտնում ենք, որ Կարսի եւ Արդահանի Երջանում սահմանագիծը սխալ է, եւ հայտարարել ենք Թուրքիային, որ, եթե նա ցանկանում է մեզ հետ դաշնակցություն կնքել (Թուրքիան նման ցանկություն էր հայտնել խՍՀՄ-ի կողմից անվավեր հայտարարված 1925 թ. դաշնակցության փոխարեն 4. 7.), մեք էլ ուղղել այդ սահմանագիծը, իսկ եթե նա չի ուղղում ուղղել այդ սահմանագիծը, ապա դաշնակցության հարց լինել չի կարող»:

ԽՍՀՄ կառավարության որոշումը հայրենադարձության մասին: Թեթե դաշնակցությունը հյուժված երկիրը հեռավոր անգամ դաշնակցությանը նման Կարսի, բայց իսկանությունը ձեռնարկեց դա հաճուն որոշակի Կարգաբաղան նդասակներ:

1946 թ. փետրվարի 1-ին, Հայկոմկուսի առաջին Կարգաբաղ Գր. Հարությունյանը հրատարակավ դաշնակցությանը Թուրքիայից վերադարձնել զավթված հայկական հողերը հայրենադարձներին ընդունելու համար: Հայաստանի թիվ 1 դեկավարը հանդես եկավ ամբողջ հայության անունից:

Այստիսով, հանձնարարվող վավերագրի ընթերցողը դեռ է նկատի ունենալ այն սարողունակ ենթասեղանը, որը բացառաբար կերտվել արձագանքված չէր իր յայլ խնդրագրի մեջ:

Կ. ՊԱՍԽԱՆՅԱՆ, Բանասիրության դոկտոր, դոկտոր

1945 թ. օգոստոսի 12-ին առաջին

ԽՍՀ Միության ժողովրդական կոմիսարների խորհրդի նախագահ Իոսիֆ Վիսարիոնովիչ Սալիխին

Հայրենական դաշնակցության օրերին հայ եկեղեցին իր հոգեւորականությանը եւ խՍՀՄ-ի ու արտաքին հավասարակցությանը հետ չմնաց խորհրդային Միության մյուս եկեղեցիներից: Նա օրու մեծ ժողովրդին եւ խորհրդային դեռությունը իր դաշնակցական հավասարությունը գործով ադաջուցեց, ինչպես իր զավակների կյանքի գնով եւ նյութական օգնությամբ, այնպես էլ իր բարյացակամ վերաբերմունքով, որն անխախտ գործուն է, չնայած ամեն սեռակ արտաքին բեռնակալան ունեցողություններին:

Ար. Էջմիածինը, որը դեկավարում է աշխարհապիտու Հայաստանյայց եկեղեցին, Չեզ խորհրդային դեռության մեծ առաջնորդը եւ բոլոր ժողովուրդների հոգատար հորը, խնդրում է քույրաբեղ Էջմիածնի վերականգնումը, որը, ինչպես դաշնակցական անցյալում, այնպես էլ ներկայումս հայ ժողովրդի սիրելի սրբավայրն է:

Խորհրդային Միությունից դուրս ադող հայերի հայացները հաճում են Ար. Էջմիածնին, որպես այն հոգատար օրային, որն անցյալում հանդիսացել է նաեւ կույտուր-լուսավորական կենտրոն եւ հայ ժողովրդի ֆիզիկական գոյության դաշնակցական:

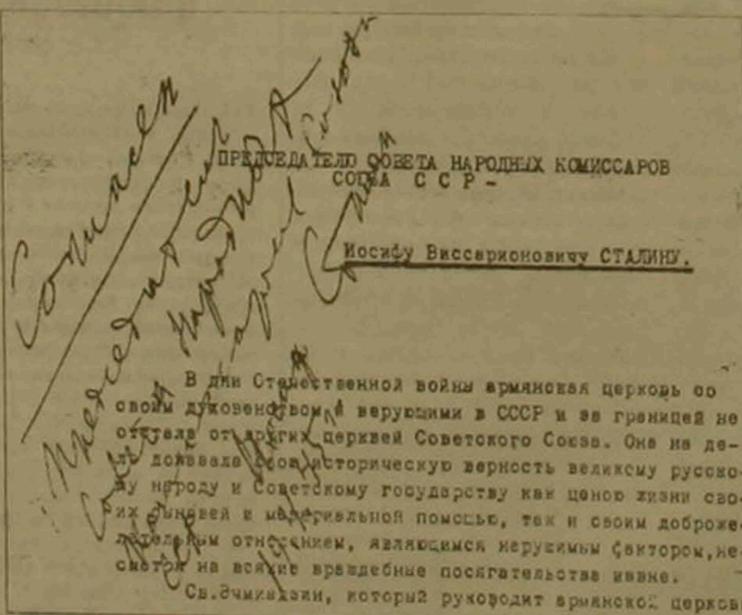
Ար. Էջմիածնի վերականգնման համար եւ անհրաժեշտ կիսմարտի նրան եւ իր Ծայրագույն դաշնակցական հայոց կաթողիկոսին սրամարտի հետեւյալ իրավուններն ու արտոնությունները, որոնք էլ ավելի մեծ ծավալով նրանց աշխատանքը կադախովելին ի Եւս եկեղեցու եւ հայրենիքի:

1) Բացել Ար. Էջմիածնի վեցամյա ուսուցմանը Հոգեւոր ձեռնարան. միջնակարգ դպրոցի ծրագրով 3 դասարան հոգեւորականների դաշնակցական համար եւ բարձրագույն դպրոցի ծրագրով 3 դասընթաց կուսակցուն հոգեւորականության կարգերի դաշնակցական համար: ԽՍՀՄ-ում եւ արտասահմանում հավասարապես հայերի կարիների բավարարման համար:

2) Ար. Էջմիածնի վերադարձնել նախկին Հոգեւոր ձեռնարանի գրադարանը, որն այնքան անհրաժեշտ է նոր բացվող Հոգեւոր ձեռնարանի համար:

Այդ գրադարանը ներկայումս գտնվում է Մասենադարանում (ինն ձեռագրերի դեռակալ դաշնակցական) եւ չի օգտագործվում:

3) Ար. Էջմիածնի քույրաբեղ իր տղարանն ունենալ Հոգեւոր ձեռնարանի դասագրերի, եկե-

դեցական գրերի, կաթողիկոսի կոնդակների, «Էջմիածին» հանդեսի եւ եկեղեցական օրացույցի տղագրման համար:

4) Թուրքերի «Էջմիածին» հանդեսի հատուկ բաժնում հայագիտական հարցերի ուսումնասիրմանը նվիրված գիտահետազոտական հողվածների տղագրումը, Կանգի առանց դրա այդ հանդեսն արտասահմանում հաջողություն չի ունենալ եւ չի կարողանա իրականացնել իր հիմնական դերը խորհրդային Հայաստանի հետ սպիտակադաշնակցության կադի ամրապնդումը:

Դեռ էլ հավելի անել, որ Ար. Էջմիածնի նախկին դաշնակցական օրացումը «Արարատ» հանդեսում, տղագրվում էին նման հողվածներ: Երկայումս էլ այդպիսի հողվածներ տղագրվում են Կիլիկիո կաթողիկոսարանի եւ Երուսաղեմի դաշնակցական հանդեսներում:

5) Որոշել Ար. Էջմիածնի վանքի սահմանները նրան տղով իսկական վանքի կերտարան: Եթե հնարավոր չէ Ար. Էջմիածնի վերադարձնել իր նախկին տարածքը, ապա Ծայրահեղ դեղում հարկավոր է ընդլայնել նրա ներկա տարածքը, արեւմտյան կողմից հասկացնելով

վանքին կից նախկին Սինոդի Երջանը, հարավից՝ Կարսի Հայրիկի Բանագրանի Երջանը, արեւելից՝ Ար. Էջմիածնի նախկին տղարանի եւ նախկին վանքից Երջանի Երջանը, հյուսիսից՝ նախկին գրադարանի Երջանի հարող փոքր հողամասը:

Այդ բոլոր Երջանները ներկայումս բնակեցված են գրամասերով եւ խորհրդային կուսիմնարկների աշխատողներով:

6) Ար. Էջմիածնի վերադարձնել «Հոգիսիմե» (գտնվում է բուն Ար. Էջմիածնում), «Գեղարդ» եւ

«Խոր Վիրադ» վանք-մատուցները որպես դաշնակցական սրբություններ, որտեղ ամփոփված են սրբերի մատուցներ եւ կատարվում է ուխտագնացություն: Կրոնական նկատառումներով այդ տղարանները չի կարելի օգտագործել ուրիշ նդասակներով:

Դաշնակցական հուսարձանների դաշնակցության գործերի կոմիտե, որի սեօրհնությանն են հանձնված այդ սրբ տղարանները, անուսադրության է մասնել դրան:

7) Ար. Էջմիածնի քույրաբեղ կրկին կառուցել ավերված «Չվարթոն» տղարանը Ծարարադե Թորոս Թորամանյանի նախագծով: Այդ անհրաժեշտությունը դաշնակցական կադի ամրապնդումը:

8) Թուրքերի, որ հարկ եղած դեղերում, կաթողիկոսի միջնորդությամբ խորհրդային Հայաստան (Ար. Էջմիածնի) այցելեն արտասահմանից հոգեւորականներ Երջանից օժիվելու համար, ինչպես նաեւ եկեղեցական հանձնարարություններով արտասահման մեկնել Ար. Էջ-

միածնի նեանակած բեռնակալ առաջնորդները եւ Ար. Էջմիածնի դաշնակցականները:

9) Ար. Էջմիածնի քույրաբեղ 1946 թ. կալանալի մյուտոնորդության կադակցությանը արտասահմանից հրավիրել Երջանից Երջանի Երջանի նախկին տղարանի եւ վերջիններիս միջոցով հայ մեծահարուսների ուխտագնացություն կազմակերպել Հայաստան Ար. Էջմիածնի եւ խորհրդային Հայաստանի Երջանարանական կարիների համար նրանցից խոսք դրամական միջոցներ ստանալու նդասակով:

10) Թուրքերի Դեռականի Երջանի բաժանմունքում Ար. Էջմիածնի հատուկ տղարանային հավելի բացումը, եւ այնտեղ կենտրոնացնել Ար. Էջմիածնի անունով արտասահմանյան բեռներից ստացվող բոլոր դրամական միջոցները: Ծայրագույն դաշնակցական հայոց կաթողիկոսին իրավունք տղ Ար. Էջմիածնի կարիների համար անհրաժեշտ գտնումներ իրականացնելու դրամական փոխանցումներ կատարել արտասահման, ինչպես նաեւ նրան քույրաբեղ Դեռականից կանխիկ տղարանում ստանալ իր դաշնակցական արտասահման գործուղելու:

11) Ծայրագույն դաշնակցական հայոց կաթողիկոսին քույրաբեղ վանքի եւ հայրադեռական սան կարիների համար արտասահմանից ստանալ ավանդներ, գրամեկնաներ, քույր եւ այլն, ինչպես նաեւ ծանրոցներ՝ Էջմիածնի միաբանության կարիների համար:

Իրականացնելով իր դաշնակցությունները եւ հասկադե կույտուր-լուսավորական գործունեությունը զարգացնելով սպիտակադաշնակցության Երջանում, Ար. Էջմիածնից դրամով իսկ կրարացնի իր հեղինակությունը արեւելի հայության եւ նրա մասնակցականության այլից: Օգտվելով այդ հեղինակությունից, Ար. Էջմիածնի հանդեղ սպիտակադաշնակցության սիրուց եւ նվիրվածությունից, Ամենայն հայոց կաթողիկոսը կկարողանա դեկավարել հայ ժողովրդի ազգային Եւս երջանը եւ նրան տղ մեր խորհրդային հայրենիքի համար ցանկալի ուղղություն:

Ամենայն հայոց կաթողիկոսի ազգընտիր սեղակալ ԳԵՎՈՐԳ ԱՐԵՆՊԵՏՈՎՅԱՆ ԾՈՐԵՄՅԱՆ, 3 ադրիլի, 1945 թ. Կադ. Մոսկվա

«Իրանին բարեփոխություններ դեմք չեն»

Իշխանությունը գրավելու առողջ լուրջ
հրահանգներ են հասցրել է նա-
ցապես հասարակական գործիչների
հարցի խելի իր առաջին զոհին Բա-
ղամյան Բաբեկին Մոհամեդ Խա-
րաբիին: Նախագահ Մոհամեդ Խա-
րամի ղեկավարից Յազդին, ըստ
«Նյուզդի» հանդեսի հունվարի 5-ի
համարի տվյալների, Թեհրանում ձե-
րակալվել է ղեկավարների 14-ին երկրի
գերագույն առաջնորդի գլխավորում
անվանագրության ուժերի կողմից: Այ-
լախի Յազդին, որը գլխավորում էր
Իրանի «Ազատության շարժում» Կա-
ռավակ կուսակցությունը, Բաբե-
կինը էր ազատազնային և աշխարհ-
իկ կառավարության հաստատում:
Նրա ձեռքառնումը սեղի է ունեցել
հենց այն օրը, երբ անցյալ մայիսին
որոշ բարեփոխող ընտրված նախա-
գահ Խարամին ծառ արտասանելով
կոչ էր անում երկխոսություն ծավա-
լել Միացյալ Նահանգների հետ: Յազ-
դինը ձեռքառնելով Խարամին փա-
ստեղծ հասկացնել է սվա, որ Իրանում
ոչ մի սեռական բարեփոխություն չի
հանդուրժվում: Անցյալ նոյեմբերին
«Նյուզդի» հարցազրույց արելով,
Յազդին ակնարկել էր, որ Իրան կար-
ող են ձեռքառնել: Նա նույնիսկ
կանխատեսել էր, որ կարծիքաբա-
նակություն վարողների և բարեփո-
խության կողմնակիցների միջև հա-
մաձայնությունը սրվելու էր ղեկավար-
ներին հարցազրույցի արդյունքում:
Իրանի ղեկավարները արժանապատ-
վել են 1996 թ. հոկտեմբերի
3-ին Մեծական խորհրդի նիստում ել-
ույթ ունեցավ Գերմանիայի արտա-
գործնախարար Կլաուս Զինկերը, որը
էր հանդես եկավ վերոհիշյալ նա-
խաձեռնությանը: Դրան հետևեցին
Մեծական խորհրդի ոչ թափանցա-
կան նիստեր, որոնց ընթացում նա-

համադասարանում է եւրո գոր-
ծելակերտի ընդհանուր սկզբունքին,
որի ազդեցության լծակները թե-
լու են իրավական ուժ, բայց փոխա-
րենը օժտված են Բաղամյան լուր-
սարդանի ուժով:
Լրացվող միջոցների ազատու-
թյան եւրո գերագույն առաջնորդի
կարգավորումները և նրա անկողնակա-
լությունը: Ներկայացուցիչը ոչ լրագ-
րողների դասադասարան է, ոչ էլ
կառավարությանը ծառայող գործի-
կա ծառայում է ծագող վեճերի կամ
ղծվարությունների վարորդ բացա-
հայտանում ու հարցախարամանը չա-
փանի ունենալով իր մանդատը եւ
կազմակերպության սկզբունքները:
Եթե այս գործելակերտը չի օգնում,
եւ եթե փաստերը հաստատում են
եւրո մասնակից երկրի Բաղամյան

ԵԱՀԿ նոր նախաձեռնությունը՝ ի նպաստ լրացվող միջոցների ազատության

Խաձեռնողներ ներկայացրին իրենց
փաստարկները նման թափանցիկ
օգնության
Այսօր առած բանավեճերը եւ Բա-
ղամյանը սրամաքանական ա-
վարտի հասան 1997 թ. նոյեմբերի 5-
ին, երբ Մեծական խորհուրդն ընդու-
նեց համար 193 որոշումը լրացվո-
թյան միջոցների ազատության հար-
ցերով ԵԱՀԿ ներկայացուցչի մանդա-
տի (իրավաստությունների) վերաբերյալ:
Ընդհանրապես, մանդատին առնչ-
վող որոշումներ ընդունելը դժվար է
սեռական ջանքեր թափանցող գոր-
ծընթաց է: Այստեղ երբեմն բախվում
են մասնակից միջոցների փոխ-
հերը, որոնցից ոմանի ստեղծվող
թափանցիկ կամ կառույցը կարող են
օգտագործել որոշու ճնշման միջոց,
ոման էլ կարող են դիտել որոշու ներ-
ին գործերին միջամտելու փորձ:
Թեմե ԵԱՀԿ բոլոր հիսուսինից
մասնակից երկրները մինչ այժմ մե-
կել են մի բարձր կարգի փաս-
տաթղթեր, որոնք ընկած են կազմա-
կերպության սկզբունքների եւ թա-
փանցիկության հիմունքում, սակայն
նման հաստատությունների ստեղծ-
ման թափանցիկ միջոց չէ, որ հնա-
րավոր է հասնել կոնսենսուսով ար-
տահայտված փոխընդունման:

Լրացվող միջոցների ազատու-
թյան հարցերով ԵԱՀԿ ներկայացուց-
չի թափանցիկ բանավեճի առարկա
էին հիմնականում հետեւյալ հարցե-
րը: Արդյո՞ւ նման թափանցիկ ստեղծու-
մը չի՞ լինի մի ավելորդ օղակ եւրո-
պայի խորհրդի, ԵԱՀԿ-ի օրհանգի-
րում արդեն իսկ գործող ժողովրդա-
վարական հաստատությունների եւ
մարդու իրավունքների գրասենյակի
(ԵՄԻԳ), մասնակից միջոցների
կողմից միջազգային փաստաթղ-
թերում վավերացված թափանցիկու-
թյունների կողմին: Չարցի մյուս կող-
մը վերաբերում էր ներկայացուցչի ի-
րավաստությունների օրհանգի, մի-
ջամտելու հնարավորություններին ու
սահմաններին, համեմատարակա-
նների բնույթին (իրավական, թե Բա-
ղամյան):

ԵԱՀԿ անդամ թեժությունները ի
վերջ եկան համաձայնության այս
հարցերի շուրջ, որն էլ արտացոլվեց
մեծական խորհրդի վերոհիշյալ
«մանդատային» որոշման մեջ:
Որոշումը նախ է առաջ մասնա-
նում է թափանցիկ ստեղծման բարձ-
րագույնը եւ բուն թափանցիկ, այն է «ամ-
բարձրագույն» ԵԱՀԿ համադասարան
սկզբունքների եւ թափանցիկու-
թյան իրագործումը, ինչպես նաեւ բա-
րելավուն մասնակից թեժությունների
ներդրման գործողությունների ար-
դյունավետությունը հիմն ընդունելով
նրանց ընդհանուր արժեքները:
Բացելով փակագծերը հարկ է
նշել հետեւյալը: Լրացվող միջոց-

թյան անհամատեղությունը իր
իսկ թափանցիկություններին, առա-
ջ ներկայացուցիչը թափանցիկ էր դիտել
Մեծական խորհրդին համեմատաբար
միջոցներ:
Ներկայացուցիչը համագործակ-
ցելու է մասնակից թեժություննե-
րի, Մեծական խորհրդի, ԵՄԻԳ-ի,
ազգային փոխմասնակցությունների
հարցերով բարձրագույն համեմա-
կասարների, հարկ եղած դեղորմում
ազգային եւ միջազգային լրացվա-
կան միջոցների հետ:
Մասնավորապես ԵՄԻԳ-ի հետ
համագործակցության խնդրում շե-
քը դրվելու է հասարակ ընտու-
թյունների օրհանգում լրացվող մի-
ջոցների անկախ եւ ազատ թափանց-
չում գործելու հսկողության վա-
րակալումը: Նրա ղեկավարության
հարցերով միջազգային լրացվա-
կան միջոցների հետ:
Մասնավորապես ԵՄԻԳ-ի հետ
համագործակցության խնդրում շե-
քը դրվելու է հասարակ ընտու-
թյունների օրհանգում լրացվող մի-
ջոցների անկախ եւ ազատ թափանց-
չում գործելու հսկողության վա-
րակալումը: Նրա ղեկավարության
հարցերով միջազգային լրացվա-
կան միջոցների հետ:
Մասնավորապես ԵՄԻԳ-ի հետ
համագործակցության խնդրում շե-
քը դրվելու է հասարակ ընտու-
թյունների օրհանգում լրացվող մի-
ջոցների անկախ եւ ազատ թափանց-
չում գործելու հսկողության վա-
րակալումը: Նրա ղեկավարության
հարցերով միջազգային լրացվա-
կան միջոցների հետ:

թյուն եւ հետեւողական աշխատանք
հարկ եղած դեղորմում միջամտելու ի-
րավունքով: ԵՄԻԳ-ը չունի ոչ նման
իրավաստություն եւ ոչ էլ իր ջանքերը
այդ ուղղությամբ սեռելու հնարա-
վորություն, Բանի որ մարդու իրա-
վունքներին առնչվող բազմաթույթ
խնդիրների բարձր մասնակցությու-
թյուն չէր կարող սալ մասնակցի հարց-
երին:
Այժմ նմանակերտ, թե ինչ իրավասու-
թյուններով է օժտված լրացվող մի-
ջոցների ազատության հարցերով
ԵԱՀԿ ներկայացուցիչը, եւ թե ինչ մի-
ջոցներով կարող է հասնել իր առջեւ
դրված նպատակներին:
Մեծական խորհրդի համադասարա-
խան որոշումը նշում է, որ ներկայա-
ցուցիչը հետեւելու է լրացվող մի-
ջոցների բնագավառին բոլոր մաս-
նակից թեժություններում եւ նպաս-
տելու է մասնակցի եւ արտահայտվելու
ազատության հարցերում թեժու-
թյունների վարակալի համատեղ
իշխանությանը սահմանում թափանցիկու-
թյուններին: Այն դեղորմում, երբ լրաց-
վող միջոցների գործունեությունը
խոչընդոտվում է, եւ լրագրողների
համար ստեղծվում են անբարեն-
դաս աշխատանքային թափանցիկ-
նա լրագրված է ուղղակի կապ
հաստատելու մասնակից թեժության
իշխանությունների եւ այլ օտարա-
գիտ կողմերի հետ, զանազան փաս-
տերը, համեմատարակալներ անել ի-
րավիճակը կարգավորելու նպաստ-
կով: Արդյունքների մասին ներկայա-
ցուցիչը տեղյակ է թափանցիկ գործող
նախագահին եւ զեկուցում է Մեծա-
կան խորհրդին հարկ եղած դեղորմում
առաջարկելով ձեռն առնել համա-
դասարան միջոցներ:

Այսօր ԵԱՀԿ ներկայացուցիչը կապ
է թափանցիկում ոչ միայն իշխանու-
թյունների, այլեւ իր իրավաստու-
թյունների անկախ ունեցող ցանկա-
ցած կազմակերպության, լրացվո-
թյան միջոցների եւ նրանց աշխատա-
կիցների, անհատ լրագրողների հետ:
Փոխադարձաբար, վերոհիշյալ մար-
միներն ու անհատները հնարավորու-
թյուն են ստանում ներկայացուցչին
հղելու դիմումներ, առաջարկություն-
ներ, մեկնաբանություններ լրացվո-
թյան միջոցների ազատ գործելու
թափանցիկ բարելավելու եւ, իհար-
կե, իշխանությունների թուլաստած
խախտումների վերաբերյալ, իսկ կա-
ռավարությունը բարեփոխելու իր
փաստարկները եւ հերքելու նմանա-
տությունը, եթե անհիմն է:
Ներկայացուցիչը օժտված չէ որեւէ
իրավական ուժով: Նրա եզրակացու-
թյունները կամ դրանց հիման վա-
ր ընդունված որոշումներն ունեն Բա-
ղամյան լրագրողության թափանցիկ
բնույթ:
Այս հանգամանքը միանգամայն

Վազյալ Ֆավելը վերընթաց Չեխիայի նախագահի թափանցիկ

ՎԱԶԳԵՆ ՎԱԶԵՆՅԱՆ

20-ին հանրապետության խորհրդարանի
ներին եւ վերին թափանցիկ հա-
մատեղ նիստի ժամանակ կայացած
երկու փուլի ընտրություններում Ֆա-
վելը ստացավ երկու թափանցիկ թափ-
անցիկների մոտ 50 տոկոսի ձայնե-
րը: Նրա մրցակիցներն էին կոմունիստ
Սահակյալ Ֆիլեբը եւ հանրապետա-
կան Միրոսլավ Սլադեկը:
1993 թ. Վ. Ֆավելը դարձավ Չեխիա-
յի առաջին նախագահը, նրա թափանց-
իկություն ժամկետը լրանում է
փետրվարի 2-ին, եւ այդ օրն էլ նա նա-
խագահական երկու կես: Մինչ այդ
էլ, 1989 թ. ղեկավարից Ֆավելը ե-
ղել է այն ժամանակ ղեկավար միայն
Չեխոսլովակիայի նախագահը:
Չեխիայի նախագահը ծնվել է 1936
թ. Դեխիայի խորհրդարանի ձեռնեց-
ներից մեկի ընտանիքում: Դրանառաջ
է արձակագիր, բուժաֆորության շար-
քերին դարձավ չեխոսլովակյան իրա-
վապետության ղեկավար եւ ընդ-
հանրապետ մարդու իրավունքների
թափանցիկ:

Բոսնիական սերբերի նոր վարչադեմոկրատիկ ընտրություններ

20 ՅՈՒՆԻՒՐ, BBC, PC: Այսօր հայտնի դարձավ, թե ինչպիսի հակաժողովրդական
ծելով է ընտրվել բոսնիական սերբերի նոր վարչապետ Միրոսլավ Գոլդիչը: Նա
ընտրվել է Բոսնիայի խորհրդարանի նախագահում, սակայն այն բանից հե-
տո, երբ բոսնիական սերբերի ամենամեծ՝ Սերբական ժողովրդավարական կու-
սակցության թափանցիկներն արդեն իսկ լինել են նիստերի դաշխիճը, համա-
րելով, որ նախագահն ավարտված է: խորհրդարանի խոսակցի Գրազան Կալի-
նիչը, որը ՄԺԿ-ի անդամ է, նույնպես լինել էր նիստերի դաշխիճը, նախապես հայ-
տարարելով, որ նախագահը հետաձգվում է մինչեւ հարող բարձր օրը: Մնա-
ցած թափանցիկներին Բոսնիայում եւ Չեքոսլովակիայում գլխավոր համեմա-
կասար Կառույց Վեստնոգրադը հորդորեց վերադառնալ նիստերի դաշխիճ, որից
հետո Միրոսլավ Գոլդիչը շուտով ընտրվեց բոսնիական սերբերի վարչապետ:
Ընդ որում այդ ընտրությունը կատարվեց հիմնականում ոչ թե սերբ, այլ մահ-
մեդական թափանցիկների կողմից ընտրվելով:

Բոսնիական սերբերի նոր վարչապետի
ընտրություններ
20 ՅՈՒՆԻՒՐ, BBC, PC: Այսօր հայտնի դարձավ, թե ինչպիսի հակաժողովրդական
ծելով է ընտրվել բոսնիական սերբերի նոր վարչապետ Միրոսլավ Գոլդիչը: Նա
ընտրվել է Բոսնիայի խորհրդարանի նախագահում, սակայն այն բանից հե-
տո, երբ բոսնիական սերբերի ամենամեծ՝ Սերբական ժողովրդավարական կու-
սակցության թափանցիկներն արդեն իսկ լինել են նիստերի դաշխիճը, համա-
րելով, որ նախագահն ավարտված է: խորհրդարանի խոսակցի Գրազան Կալի-
նիչը, որը ՄԺԿ-ի անդամ է, նույնպես լինել էր նիստերի դաշխիճը, նախապես հայ-
տարարելով, որ նախագահը հետաձգվում է մինչեւ հարող բարձր օրը: Մնա-
ցած թափանցիկներին Բոսնիայում եւ Չեքոսլովակիայում գլխավոր համեմա-
կասար Կառույց Վեստնոգրադը հորդորեց վերադառնալ նիստերի դաշխիճ, որից
հետո Միրոսլավ Գոլդիչը շուտով ընտրվեց բոսնիական սերբերի վարչապետ:
Ընդ որում այդ ընտրությունը կատարվեց հիմնականում ոչ թե սերբ, այլ մահ-
մեդական թափանցիկների կողմից ընտրվելով:

ԱՄՆ թափանցիկության նախարար փետրվարին կգա Թուրքիա

Փետրվարի երկուրդ կեսին Թուրքիա կայցելի ԱՄՆ թափանցիկության նախարար
Ուիլյամ Բոնեբը այդ երկրին երեւ մասնավոր եւ F-15 շիպի օգնական ին-
ճափոներ վաճառելու շուրջ բանակցությունների նպատակով: Ինչպես հայտնի
է, նախորդ բարձր ԱՄՆ-ը 3 մասնավոր է հանձնել Թուրքիային: ԱՄՆ-ը նաեւ
սահագրգռված է 3,5 մլրդ դոլար արժեքով 145 օգնական ուղղափոխներ ար-
տադրելու բուրնական ծրագրով:

ԱՄՆ թափանցիկության նախարար
փետրվարին կգա Թուրքիա
Փետրվարի երկուրդ կեսին Թուրքիա կայցելի ԱՄՆ թափանցիկության նախարար
Ուիլյամ Բոնեբը այդ երկրին երեւ մասնավոր եւ F-15 շիպի օգնական ին-
ճափոներ վաճառելու շուրջ բանակցությունների նպատակով: Ինչպես հայտնի
է, նախորդ բարձր ԱՄՆ-ը 3 մասնավոր է հանձնել Թուրքիային: ԱՄՆ-ը նաեւ
սահագրգռված է 3,5 մլրդ դոլար արժեքով 145 օգնական ուղղափոխներ ար-
տադրելու բուրնական ծրագրով:

Կիրառություններ Բրիտանիա կայցելեն մուսլիմ արտնագրերով

Վերանայելով Թուրքիայի գրված Յուսուֆային կիրառության Բաղամյանից
առանց մուսլիմ արտնագրի Բրիտանիա կայցելու օրենքը, երկրի ԼԳ նախարարու-
թյունը հայտնել է, թե այսուհետեւ բոլոր կիրառությունները դեմ է մուսլիմ արտ-
նագրի ստանալ: Բրիտանիայի այս որոշումը բացառական սերբերի վարչապետ:
Ընդ որում այդ ընտրությունը կատարվեց հիմնականում ոչ թե սերբ, այլ մահ-
մեդական թափանցիկների կողմից ընտրվելով:

Կիրառություններ Բրիտանիա կայցելեն
մուսլիմ արտնագրերով
Վերանայելով Թուրքիայի գրված Յուսուֆային կիրառության Բաղամյանից
առանց մուսլիմ արտնագրի Բրիտանիա կայցելու օրենքը, երկրի ԼԳ նախարարու-
թյունը հայտնել է, թե այսուհետեւ բոլոր կիրառությունները դեմ է մուսլիմ արտ-
նագրի ստանալ: Բրիտանիայի այս որոշումը բացառական սերբերի վարչապետ:
Ընդ որում այդ ընտրությունը կատարվեց հիմնականում ոչ թե սերբ, այլ մահ-
մեդական թափանցիկների կողմից ընտրվելով:

Տիպերը բրազիլացի սպանների կողմ

ԲՐԱԶԻԼԻԱ, 21 ՅՈՒՆԻՒՐ, ԱՐՄԵՆԻԱ-ԻՏԱԼԻԱ-ՏԱՍԻ: Բրազիլական հասարակայնու-
թյունը ցնցահարված է այն հաղորդումից, որ Դոնա Կլեզի Լադաի գնվող-
կան ուսումնարանի սաների օրհանգում անցկացված հարցման ժամանակ հաղ-
թել է այն խումբը, որն իր կուսակց է համարում: Աղոթք Յիսուսին: Նրա օգնի-
կներով էր 1995 թվականին ուսումնարանն ավարտած երիտասարդ սպանների
գրքեր 10 տոկոսը: Յիսուսին «հանույ են սվել» Յիսուս Բիսուսը, ժամանակ ԳՎ-
կը, որոշուգրական գաղութային շրջանում ընկած թափանցիկ ազ-
գային հերոս Տիբալդինսից, վերջու զոհում ավանդաբարձր վրտն Ան-
նան եւ Եսայ այլ հանրահայտ անձինք: Բրազիլիայի նախագահ Ֆեռնանդու Էն-
րիկի Կարդոզու այդ հաղորդումը ընկալել է «զարմանով ու վրդովմունքով»:
Այն սուր բանավեճերի առարկա է հանդիսացել կրթության նախարարու-
թյունում, որի ներկայացուցիչներն այժմ մեղադրում են ուսումնարանի թափանցիկ
դասատուներին, որոնք «չեն կարողացել երիտասարդ ուղեղներին հասցնել
որդ համաշխարհային թափանցիկ ոգեբերական դասերը»:

Տիպերը բրազիլացի սպանների կողմ
ԲՐԱԶԻԼԻԱ, 21 ՅՈՒՆԻՒՐ, ԱՐՄԵՆԻԱ-ԻՏԱԼԻԱ-ՏԱՍԻ: Բրազիլական հասարակայնու-
թյունը ցնցահարված է այն հաղորդումից, որ Դոնա Կլեզի Լադաի գնվող-
կան ուսումնարանի սաների օրհանգում անցկացված հարցման ժամանակ հաղ-
թել է այն խումբը, որն իր կուսակց է համարում: Աղոթք Յիսուսին: Նրա օգնի-
կներով էր 1995 թվականին ուսումնարանն ավարտած երիտասարդ սպանների
գրքեր 10 տոկոսը: Յիսուսին «հանույ են սվել» Յիսուս Բիսուսը, ժամանակ ԳՎ-
կը, որոշուգրական գաղութային շրջանում ընկած թափանցիկ ազ-
գային հերոս Տիբալդինսից, վերջու զոհում ավանդաբարձր վրտն Ան-
նան եւ Եսայ այլ հանրահայտ անձինք: Բրազիլիայի նախագահ Ֆեռնանդու Էն-
րիկի Կարդոզու այդ հաղորդումը ընկալել է «զարմանով ու վրդովմունքով»:
Այն սուր բանավեճերի առարկա է հանդիսացել կրթության նախարարու-
թյունում, որի ներկայացուցիչներն այժմ մեղադրում են ուսումնարանի թափանցիկ
դասատուներին, որոնք «չեն կարողացել երիտասարդ ուղեղներին հասցնել
որդ համաշխարհային թափանցիկ ոգեբերական դասերը»:

Լինարեսից հետո՝ Ուրեղա

Խոլանդիայի Ուրեղա ֆադոն, որը գտնվում է հանրապետության Լինարեսի անմիջական հարեանոթյանը, մեկնակեց միջազգային խոշոր մրցաբար, որի մասնակիցներն են մասնաճյուղի ղեկավարները, որոնք մրցաբարի ղեկավարներն են: Առաջին տարում մեր շախմատիստներից հաղթանակներ տարան գրամատյաններ Կարեն Մովսիսյանը, միջազգային վարժարան Կարեն Ասրյանը, Ասոս Եղազյանը, Արա Մինասյանը:

Նրա և Ֆրեդիկ վարդեսի Գաբրիել Մարգարյանը: Իրենց հանդիպումները հաջողությամբ ավարտեցին գրամատյաններ էլիսա Դանիելյանը և միջազգային վարժարան Մուսե Եղազյանը: Դասարանները կրեցին միջազգային վարժարան Լեւոն Արմանյանը, Վիգեն Միրումյանը, ինչպես նաև Վարուժան Գաբրիելյանը:

Ուրեղայում, ինչպես և Լինարեսում, ընդամենը կկայանա 10 տուր:

Գ. Տ.

Գավաթի 6-րդ խաղարկությունը

Երկու օրից հունվարի 24-ին, Մոսկվայում կմեկնարկի «Չամազորակցության չեմպիոնների գավաթի» 6-րդ խաղարկությունը: Միջազգային այդ մրցումներին կմասնակցեն նախկին Խորհրդային Միության հանրապետությունների չեմպիոն թիմերը, ինչպես նաև հավաքակազմի ղեկավարները: Մասնակցից 16 թիմերը բաժանվել են չորս խմբերի: Սիսա նաև կազմելու է:

Առաջին խումբ. «Մոսկվա» (Մոսկվա, Ռուսաստան), «Երևան» (Երևան, Հայաստան), «Դինամո» (Մինսկ, Բելառուս), «Վախ» (Կուրգան, Տյուրքմենստան), «Սոլյուս» (Սոլյուս, Վրաստան):

Երկրորդ խումբ. «Կոնտինենտալ» (Ազգաբաղ, Թուրքմենստան), «Կոնտինենտալ» (Բիելոստոկ, Սլովակիա), «Կարմա» (Շառլոյա, Լիտվա), Ռուսաստանի երիտասարդական հավաքական:

Երրորդ խումբ. «Դինամո» (Կիև, Ուկրաինա), «Ֆլորա» (Տալլին, Էստոնիա), «Քյապա» (Գյանջա, Ադրբեյջան):

Չորրորդ խումբ. «Սկոնս» (Ռիգա, Լատվիա), «Դինամո» (Թբիլիսի, Վրաստան), «Իրիս» (Պավլոգրադ, Ղազախստան), «Դինամո» (Բիելոստոկ, Սլովակիա):

Խմբերում խաղերը կանցկացվեն հունվարի 24-ին, 25-ին և 27-ին: Հաջորդ փուլը դուրս կգան երկուական թիմեր, որոնք այնուհետև կմրցեն օլիմպիական մրցակարգով: Գավաթի խաղարկության հաղթողը հայտնի կդառնա փետրվարի 1-ին: Եզրափակիչ հանդիպումը կանցկացվի ԲԿՄՍ-ի մարզահամալիրում:

Նախադասարանական օլիմպիադային

Չմեռային մարզաձևերի մրցակայանը ցուցաբերում է Նազանոյի օլիմպիական խաղերին: Օլիմպիադային շախմատի մրցումները կանցկացվեն հունվարի 24-ին, 25-ին և 27-ին: Հաջորդ փուլը դուրս կգան երկուական թիմեր, որոնք այնուհետև կմրցեն օլիմպիական մրցակարգով: Գավաթի խաղարկության հաղթողը հայտնի կդառնա փետրվարի 1-ին: Եզրափակիչ հանդիպումը կանցկացվի ԲԿՄՍ-ի մարզահամալիրում:

Իսպանական Ալոբրոն Ամստերդամում անցկացվեց փաթեթային Ասիայի 5-րդ փուլը, որը վերջինս էր օլիմպիադայից առաջ: Ամստերդամում մրցումներում առավել հաջող հանդես եկան Նորվեգիայի, Գերմանիայի, Ռուսաստանի և Ուկրաինայի մարզիկները:

Լարված անցան 4x7,5 կմ փոխանցումավազի մրցումները: Որոշ նախաձեռնիչներ կրկին առաջատար դիրքեր գրավող Ռուսաստանի մարզիկները հաղթեցին հեթ թողնելով Նորվեգիայի ու Գերմանիայի մրցակցուհիներին:

Տղամարդկանց ֆուտբոլի մրցումներում առաջինը Գերմանիայի ֆուտբոլիստներն էին: Երկրորդ տեղը գրավեցին Նորվեգիայի, երրորդը՝ Բելառուսի մարզիկները: Ամստերդամի կերպով Ռուսաստանի փոխանցումավազի թիմում հանդես եկավ նախադասարանական մարզիկ, որի ղեկավարը էլ նրանց թիմը ռուս կարգիկները:

Ասիայի գավաթի հերթական փուլի մրցումներ անցկացվեցին

2006-ին՝ Աֆրիկայում

Ֆուտբոլի միջազգային ֆեդերացիայի (ՖԻՖԱ) գլխավոր ֆուտբոլիստները Գաբրիել Մարգարյանը, որը վերջինս էր օլիմպիական մրցակարգով: Գավաթի խաղարկության հաղթողը հայտնի կդառնա փետրվարի 1-ին: Եզրափակիչ հանդիպումը կանցկացվի ԲԿՄՍ-ի մարզահամալիրում:

«Գաբրիել Մարգարյանը, կարծում են, վաս չէ, ասել է Բլասերը, Աֆրիկան մեծ է այլ է կատարել ազգային առաջնությունների կազմակերպման գործում»: Գլխավոր ֆուտբոլիստի խոսքերով, Սեյ մայրցամաքի մեծ փառ էն բերել նրա ֆուտբոլիստները, որոնք այժմ հանդես են գալիս Եվրոպայի առաջատար թիմերի կազմերում: Բլասերը հրաժարվեց անվանել այն երկրներին, որոնք կարող են ընդունել աֆրիկայի առաջնությունը:

Կարելուհանդիս է չափանիշներից մեկը մարզադասերի և մյուս կառույցների անվասնությունն ու հարմարավետությունն է: «Բացի այդ, մենք ուսուցողություն կդարձնենք, թե որքան հյուրընկալ ու բարյացակամ է կազմակերպիչ երկիրը ժողովուրդը, դա չափազանց կարևոր է մեծածավալ համաժողովի մթնոլորտի համար»:

2006 թվականի աֆրիկայի առաջնության եզրափակիչ փուլում իրենց մոտ անցկացվելու օտարերկրյան են արդեն արտահայտել ՋԱԳ-ը, Մեծ Բրիտանիան և Գերմանիան: Այս հարցի վերաբերյալ վերջնական որոշում կկայացվի 2000 թվականի մայիս-հունիս ամիսներին:

Կարծիքներ, գնահատականներ...

Մասնագետները բարձրաձայն են մեկնաբանել Եվրոպայի 2000 թվականի առաջնության նախնական փուլի վիճակահանության արդյունքները: Բերեն չորրորդ խմբի (այստեղ է հանդես գալու նաև Հայաստանի հավաքականը) թիմերի հնարավորությունների վերաբերյալ կարծիքներ:

Մրցակից թիմերի մասին բարձր կարծիք է հայտնել Ռուսաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահ Վլադիսլավ Կոլոսկովը հասկալով առանձնացնելով Ֆրանսիայի և Ուկրաինայի հավաքականներին: «Խուճը թվարկերից է, ասում է անցյալում հայտնի ֆուտբոլիստ ու մարզիչ, Ներկայումս ՌԴ ֆուտբոլի ֆեդերացիայի աֆրիկայից կիկի-սա Սիմոնյանը: Ուժեղ են Ուկրաինան, Ֆրանսիան: Դա հաստատում է նաև աֆրիկայի լավագույն ֆուտբոլիստ Ռոնալդոն, որը Ֆրանսիայի հավաքականին համարում է աֆրիկայի առաջնություն-98-ի հավանական հաղթողներից մեկը: Մենք միշտ ծանր են խաղացել Իսլանդիայի հետ: Պե՛տ է զգուշանալ նաև Հայաստանի հավաքականից»:

Ուկրաինայի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահ Անատոլի Պոդոլցն ասել է. «Վիճակահանության արդյունքները ընդհանուր առմամբ մեզ բավարարում են, թեև չէին ուզեմ հանդիպել Ռուսաստանի հետ: Ռուսների հետ խաղայն ավելի դժվար կլինի, քան Ֆրանսիացիների շեքս է թերազնահատել նաև Հայաստանին: Իսլանդիան նույնպես կարող է անակնկալ մասուցել: Մի խոսքով, խուճը բարդ է, բայց ոչ անհուսալի»:

Անդրադառնալով այն հարցին թե արդյո՞ք Վալերի Լոբանովսկին հավաքականի գլխավոր մարզիչ դուրսում կփոխարինի Յոզեֆ Սաքոյին, Պոդոլցն ասել է, որ այդ հարցը նախ փետրվար ամսին կմեկնարկվի մարզական խորհրդում, ապա ֆեդերացիայի գործկոմում:

Վիճակահանության արդյունքներից դժգոհ է գլխավոր մարզիչ Յոզեֆ Սաքոն: «Չէի ցանկանա ֆուտբոլիստները, որը կարող է առաջանալ Ուկրաինա-Ռուսաստան հանդիպումների օրեր: Բայց մրցակիցներին մենք չենք ընտրում»:

Առջևում է Կրամնիկը

Չոլանդական Վեյլ ան Չեեում անցկացվում է շախմատային ավանդական մրցաբար, որն այս անգամ հորեքանական է՝ թվով 60-րդը: Ամսերկայից ոչ հեռու, ծովափնյա փոքր բնակավայրում անցկացվող «Չոլանդյան մրցաբարը» այս անգամ էս ցառ ուժեղ կազմ է հավաքել: 14 մասնակիցների թվում են համապատասխան դասակարգման մեջ ամենաբարձր տեղեր զբաղեցնող մի խումբ շախմատիստներ:

Շախեր են ցամաքովի հեծելու Ֆրեդիկ Գոնզալեսի չեմպիոն Անատոլի Կարպովի, փոխչեմպիոն Վիկտոր Կրամնիկը, իր անհասական գործակցով աֆրիկայի երկրորդ ասիստանտ Վլադիմիր Կրամնիկի միջև կայանալի մրցակցերին: Իհարկե, մյուս մասնակիցները նույնպես կցանկանան լինել Չեեում:

Օլիմպիականների տնտեսական

Ռուսաստանի օլիմպիականներն իրենց ավանդական տնտեսական անցկացրեցին Կեմերովոյում: Ամփոփվեցին անցած տարվա արդյունքները: Ի դեպ, երկրի մարզիկներն աֆրիկայի ու Եվրոպայի առաջնություններում բոլորից ցածր արդյունքներ են ցուցաբերել:

Իսկ մրցաբար-97-ի ամենաավագույնները որոշվեցին ավանդաբար անցկացվող մրցումներում: Կանադացի հաղթող դարձան դահուկավազի աֆրիկայի հնգակի չեմպիոնուհի Ելենա Վլադյեն և մարմնամարզիչի, աֆրիկայի բացառական չեմպիոնուհի Լիլեյանա Խուլիան: Տղամարդկանց մրցումներում նույնպես լավագույններ ճանաչվեցին աֆրիկայի առաջնություններում հաղթած մարզիկները: Դրանք են քոնցամարշիկ Օլեգ Ախիսովը և ծանրամարշիկ, հողագործի ամենաուժեղ մարզի ծանալված Անդրեյ Չեմերկինը: Տարվա լավագույն թիմ ճանաչվեց ծեծազնդակի Ռուսաստանի հավաքականը: Լավագույն մարզիչ համարվեց

Օլեգ Լադիկինը, որի գլխավորությամբ երկիրը հրաժարվեց 18 ոսկե մեդալ են նվաճել աֆրիկայի առաջնությունում:

Բոլոր լավագույնները մրցանակների արժանացան:

Կլյուժեժե ընթերցվեց Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինի ողջույնը, որով նա նոր հաղթողություններ մարտնչեց մարզիկներին:

Ռուսաստանի օլիմպիականների տնտեսական արդյունքները մեծապիսի հույսեր ՄՕԿ-ի նախագահ Խուսեյն Անտոնով Սաժառանգը, միջազգային ֆեդերացիաների կեղևակարներ, ՄՊՅ-ի և մեծաբարյան հանրապետությունների ՄՕԿ-ների ներկայացուցիչներ: Նրանց թվում էին նաև ՄՕԿ-ի նախագահ Ալեկսանդր Ալեքսիսյանը և գլխավոր ֆուտբոլիստ Գրիգորյանը:

ՄՕԿ-ի նախագահը օլիմպիական շախմատներ հանձնեց սպորտի նախարար Կոնստանտին Լեվալովին, Վլադիմիր Մախոմոժին, Անատոլի Կոլեսովին:

Մեծարեցին Գոնզալեսին

Մոսկվայում ԲԿՄՍ-ի մարզական համալիրի դահլիճում տնտեսական մրցումներում լավագույն արդյունքներ ցուցաբերեցին ֆուտբոլիստների խոշորագույն մասնագետները մեկի՝ Ալեկսանդր Գոնզալեսի 70-ամյակը: Գոնզալեսի երկար արժեքները եղել է Խորհրդային Միության հավաքականի գլխավոր մարզիչ, նրա գլխավորությամբ ՆՍՄՄ-ի բասկետբոլիստները 1988 թվականին օլիմպիական խաղերի չեմպիոնների ոսկե մեդալներ նվաճեցին Սեուլում: Այժմ նա ԲԿՄՍ բասկետբոլային ակումբի նախագահն է: Շախեր իրավամբ նրա անվան հետ են կապում թիմի երկրորդ ծնունդը:

Լեւոնյան մարզիկները ողջունեցին արվեստի մարզիկ, իսկ նրանցից Գեորգի Խաչատրյանն ու Իոսիֆ Կոբզոնը իսկական հաճույթ ղեկավարեցին մրցակցներին:

Սակայն գլխավոր իրադարձությունը առջևում էր: Անցկացվեց հեթափիր բասկետբոլային մրցախաղ, որին մի կողմից մասնակցում էր ԲԿՄՍ-ն (ուժեղացված Արաբովի «Ալտոդորի» երկու խաղացողներով), մյուս

կողմից՝ «Եվրոպայի աստղեր» թիմը, որի մարզիչը ինքը՝ Գոնզալեսն էր:

Վերջինիս կազմում ընդգրկված էին Գոնզալեսի երեքնի աստղեր, այնպիսի ծանալված բասկետբոլիստներ, ինչպիսիք են Ռիմաս Կուրսիմայիսը, Վալդեմարս Խոմիլուսը, Շարունաս Մարչյուկոնիսը (Լիտվա), Ալեկսանդր Վոլկովը (Ուկրաինա), Խոսե Բիլյուկովը (Իսպանիա), Սերգեյ Տարականովը, Վալերի Տիլյանցկին (Ռուսաստան): Ճանաչված մարզիչը ցաս էր ուզում «աստղերի» կազմում տեսնել իր սիրելի Արվիդաս Սաբոնիսին, սակայն ամերիկյան «Պոլսեյնո սրբյո թլեյգերս» թիմը, որի կազմում այժմ հանդես է գալիս հանրահայտ կենսոնական խաղացողը, բաց չթողեց մարզիկին:

Ամբողջ հանդիպման ընթացքում առջևում էին «Աստղերը»: Վե՛տերաններ իրոք բարձրակարգ խաղ ցույց սպեցին ու հաղթեցին 130-123 հաշվով: Իհարկե, ԲԿՄՍ-ի խաղացողներին ու նրանց մարզիչ Սաբոնիսյանը երկուսն էլ չդառնացրեց խաղի արդյունքը:

նաև «թռչող դահուկորդները»: Լեհական Չակոդանտում անցկացված մրցաբարում հաղթեցին Քրիստիան Բենդեյնը (Նորվեգիա), Յանն Սիմոնը (Ֆինլանդիա) և Սվեն Հանսենը (Գերմանիա): Այս անգամ մրցանակակիրների թվում տեղ չգրավեցին ճապոնացի ուսնակացակորդները Սակայն ընդհանուր հավաքում վաստակեցին առջևում է այդ երկրի ներկայացուցիչ Մասաչիկո Հայատայան (774 ժամանակ, երկրորդ տեղում) և Նոբուհիշի Կուրի (774 ժամանակ, երկրորդ տեղում):

սեղում է գերմանացի Գիսեր Թոման (619), երրորդում մեկ այլ ճապոնացի Կազույոչի Ֆունակին (584):

Այս մրցաբարում չափազանց բարձր արդյունքներ են ցույց տալիս չեկոսլավացիները: Իհարկե, դա հիմնականում դայմանավորված է սկզբունքներն նոր կառուցված է:

չմուկների առկայությամբ: Ավստրիական Ինսբրուկի օլիմպիական մարզադասի նոր ռեկորդ գրանցվեցին այստեղ անցկացված Ասիայի գավաթի հերթական փուլում: Ասիայի 6-ակի չեմպիոնուհի, Լիլեյանների օլիմպիադայի հաղթող Գուրգե Լիման-Շիլինգերը (Գերմանիա) ռեկորդներ ստանալով 1500 մ վազաբարում մրցումում նման հաջողության հասավ նաև իռլանդացի Ջանի Օդոնան (10000 մ):

